

Problemen met beheersing van dé Aardappelziekte

Geert Kessel¹, Geert Pinxterhuis², Mark Ermers³ & Erno Bouma⁴

¹WUR, ²BO Akkerbouw,

³Cebeco Agro,

⁴Fungicide-resistentie

werkgroep KNPV/FRAG-NL

Het afgelopen groeiseizoen zijn er behoorlijke problemen geweest met de beheersing van de aardappelziekte. De dynamiek van de *Phytophthora* populatie is ieder jaar weer een verrassing. Gedurende de groeiseizoenen van 2021 en 2022 heeft de uit Denemarken afkomstige *P. infestans* klonale lijn EU43 zich behoorlijk uit kunnen breiden. Van 2% na de eerste vondst in 2021 tot ruim 40% in 2022 naar 55% in 2023. Eind 2022 – begin 2023 werd bekend dat deze klonale lijn een CAA resistentie in zich had. De CAA's omvatten o.a. de actieve stoffen mandipropamid, benthiavalicarb en dimethomorph, veelgebruikte actieve stoffen voor beheersing van de aardappelziekte.

Aanslag op gereedheidskist

Het gebruiksadvies werd begin 2023 aangepast (niet meer solo toepassen, niet meer dan 2x achtereenvolgend) maar werd helaas, mede door het mooie weer in juni 2023, onvoldoende opgevolgd. Selectie van EU43 was het gevolg. Opvolging met een combinatie van oxathiopiprole (een OSBPi) + benthiavalicarb (een CAA) had tot gevolg dat EU43 de kans kreeg een additionele resistentie tegen oxathiopiprole te ontwikkelen. De kletsnatte maanden juli en augustus 2023 maakten het vervolgens mogelijk dat *Phytophthora* zich enorm kon ontwikkelen, zowel in gangbare als biologische rassen. Vele resistente rassen/gewassen legden het loodje. Al met al is er in 2023 een enorme aanslag gedaan op de gereedheidskist waarmee

Phytophthora beheerst wordt, zowel bij de actieve stoffen als de resistentiegenen.

Het winterlezingen circuit staat bol van de *Phytophthora*-verhalen en gespannen wordt naar komend seizoen gekeken. De uitgangssituatie is ronduit slecht. Knolphytophthora was tijdens het seizoen al een probleem. Door de natte herfst en winter zijn daarnaast veel te veel percelen met aardappelen blijven zitten. Vanuit zowel de afvalhopen, opslag maar ook uit pootgoed wordt dus meer primaire *Phytophthora* verwacht dan normaal. Het aandeel EU43 (55%) is ook hoger dan in voorgaande jaren.

Taskforce *Phytophthora*

Deze gespannen situatie was de reden om een Taskforce *Phytophthora* in het leven te roepen om, door de hele keten heen, een gelijklopend advies m.b.t. *Phytophthora*-beheersing richting de aardappeltelers te krijgen. Er hebben de afgelopen maanden een flink aantal bijeenkomsten met experts en adviseurs plaatsgevonden. BO Akkerbouw heeft een aantal persberichten gemaakt, een flyer ontwikkeld en samen met de Taskforce *Phytophthora* is een advies-tabel ontwikkeld hoe de toegelaten *Phytophthora* middelen het best ingezet kunnen worden in een anti-resistentiestrategie. Mengen van FRAC groepen (werkingsmechanismen) en alterneren is het devies gedurende de komende reparatiejaren. Daarnaast zijn er gedurende het groeiseizoen nog een aantal info en adviesmomenten ingepland, deze zijn terug te vinden op de webpagina www.bo-akkerbouw.nl/pi.

Hopelijk kunnen hiermee de verwachte problemen met de aardappelziekte worden voorkomen! Onze Deense collega's hebben met een soortgelijke strategie in 2023 laten zien dat het kan. *Phytophthora* was daar onder controle (ondanks nog natter weer) en het aandeel EU43 liep terug van ruim 60% naar iets meer dan 20%. Hoop doet leven!

Aantasting op aardappelblad door *Phytophthora infestans* (foto: E. Bouma).

